

azonban csak vágy, amely nem valósulhat meg az előítéletek miatt, amelyek az emberket foglalkozás és származás szerint osztályozzák.

Érdekközösséget kell teremteni a különböző foglalkozási ágak között; illetőleg az érdekközösséget csak el kell ismerni s a vezetőknek megadni azt, ami őket megilleti és az erőnek azt, ami az erőt illeti.

Ez az érdekközösség megfér a tekintélyek hatalma mellett.

A lassu, egészséges fejlődésnek azonban ma kevés híve van. Mesterségesen igyekeznek osztályokat teremteni; mesterségesen akarják az ellentéteket kiélesíteni, ahelyett, hogy a kapcsolatot szorosabbra fűznék s az egységes társadalom megteremtésére törekednének.

Ez a mesterkedés pedig abban a rideg-ségben esuesosodik ki, amely a társadalmi érintkezés terén lábra kapott. Az egyik csoportot az a törekvés vezeti, hogy teljesen elkülönítse magát; a másik demok-rata tanokat hirdet, amelyeket viselkedésével és életmódjával neveltségessé tesz.

Az ellentétek kiegyenlítésének, a társadalmi békének, egészséges politikai és gazdasági fejlődésnek egyedüli biztos eszköze egy erős középosztály kifejlődése. Ez az osztály ki fog alakulni előbb utóbb, mert ezt követeli az élet. Hogy a kialakulás gyorsabb legyen, ez azoktól függ, akik irányt adnak a társadalmi felfogásnak.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 27-én *Várhídy* Lajos polgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott, melynek tüzetes tárgyát az 1901.-ik évi zárszámadásoknak jóváhagyása és a város 1903-ik évi költségvetésének a megállapítása képezte.

Elnöklő polgármester a megjelent városi képviselőket üdvözlővén, a rendes közgyűlést megnyitja s a közgyűlésről felveendő jegyzőkönyv

svájci örök veszik körül, kik sárga-fekete-piros sávós ruhájukban, sisakjukkal, alabárdjukkal a középkori lovagjátékok harcossaira emlékeztetnek. Az arcokon mindenfelé a várakozás érzése tükröződik. Egyszerre fegyveresörögés hallszik kívülről. Halk zúgás morajlik végig a termen, az őrparancsnok vigyázz-t vezényel, a jobboldali szárnyas ajtó feltárol s katonalépésben jó párosával a pápai zsandárság tizenkét tisztje kivont karddal, csákósan, arannyal díszített fekete egyenruhában. Utánuk négy szolga hozza a bibor szövettel bevont gyaloghintót, melyet a vatikáni háznagy s még néhány magasabb rangu pap követ. A jelenlevők felállnak s „a pápa” „a pápa” suttogják a világ minden nyelvén. A gyaloghintóból kilép XIII. Leó, hordozható székbe ül s megkezdi körútját, meg-megállapodva majd minden lépésnél, hogy fogadja a hívők hódolatát. Nem halad el senki mellett szó nélkül, esőkre nyújtja kezét mindnyájának, van néhány barátságos, nyájas megjegyzése mindenki számára. Előtte a szolgálattelévő kamarás halad, ki átveszi a névre szóló meghívókat, a háznagynak nyújtja, ki bemutatja az illetőket név-, állás- és nemzetiség szerint. A bemutatott tédre ereszkedik s úgy hallgatja meg a szent atya szavait, esetleg válaszol kérdéseire. Mert ez a jószágos arcú agg, kinek haja esillogóbb a hónál, kinek vértelen, fehér bőre összeolvadni látszik tejszínű talárjával; a kiből az életet már csak a lélek ereje és a vallásos érzés heve tartja fenn; ez az agg szellemi tehetségeinek teljes frissességét élvez, a kimerültség legkisebb jele nélkül folytat eszmécsereit egy folytatásban több mint száz emberrrel, vidáman intéz állásához, nemzetiség-

hitelesítésére Graner Géza és Kovács László képviselőket kéri fel; majd felolvastatja a pót-tárgysorozatba felvett tárgyakat.

A közgyűlés a polgármester javaslatának elfogadásával első sorban tárgyalta a kaszárnyánál szükségessé vált aszfaltozási munkálatok ügyét. A képviselőtestület a tanács indokolt javaslatára az aszfaltozási munkálatokat elrendelte s megbizta a tanácsot, hogy ez érdemben az árlejtést mielőbb hirdesse ki s a legkedvezőbb ajánlattevőt a munkálatok teljesítésével bizza meg.

Ezután előterjesztett az 1901.-ik évi házi-pénztári számadás, melyet a tanács egybeállított, a városi számvevő megvizsgált, a városi állandó számvizsgáló bizottság tételről-tételre a főkönyv megfelelő adataival, valamint az utalványokkal és nyugtatványokkal egybehasonlított, helyesnek talált, amely ellen a törvényben előírt határidőn belül felszólamlás nem történt s amelynek végadatai szerint a kifizetetlenül maradt 40.603 K 79 f összeggel szemben a városnak 55.925 K 74 f kifizetetlen követelése áll fenn, vagyis a tartozás levonásával szemben 15.321 K 95 f a város követelése, s így a városi tanács az 1901. évi, közgyűlésileg megállapított költségvetés keretét túl nem lépte. A képviselőtestület a számadást elfogadta, annak felülvizsgálás végett a vármegye törvényhatóságához való felterjesztését elhatározta s a városi pénztárnoknak és ellenőrnek a szokásos óvás fenntartása mellett a felmentvényt megadta.

Hasonlóan elfogadta a város kezelése alatt levő különböző alapokról egybeállított s az állandó számvizsgáló bizottság által megvizsgált számadásokat is.

Ezután tárgyalta a közgyűlés a városnak 1903-ik évi költségelirányzatát, amelyet a tanács egybeállított, a pénzügyi bizottság részletesen megtárgyalta s a közgyűlésnek elfogadásra ajánlott. A közgyűlés a képviselőknek előzetesen nyomtatásban megküldött 1903.-ik évi költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadta s az 1903-ik évre a kiadásokat 252.597 K 82 f-ben, a bevételt 170.017 K 78 f-ben s a mutatkozó fedezetlen hiányt 82.580 K 04 f-ben állapította meg; ennek fedezése végett a városi pótdótot az 1903-ik évre az összes adóemrekre $55\frac{3}{10}\%$ -ban, a földadó kivételével pedig a többi adóemre $22\frac{2}{10}\%$ -ban vagyis összesen $77\frac{5}{10}\%$ -ban állapította meg, mely a f. 1902.-ik évi $80\frac{3}{10}\%$ községi pótlékkal szemben $2\frac{8}{10}\%$ esökkenést tüntet fel.

Ezután tárgyalás alá vette a képviselőtestület a városnak 1903-ik évre vonatkozó utfenntartási költségelirányzatát, amelyet 6.736 K 54 fillér bevétellel és ugyanannyi kiadással irányzott elő.

A városi aggárpolda alap 1903.-ik évi költség-elirányzatát, a tanács előterjesztése értelmében, 3.571 K 96 f bevétellel, 3.271 K 96 f kiadás-

hoz mért szavakat, kérdéseket mindegyikhez s megtalálja azonnal mindenki számára azt, ami neki való, a mivel örömet, derültséget, esetleg vigasztalást szerezhet. Midőn a pápai háznagy bemutatja e sorok íróját, mint magyar tanárt, érdeklődő arecal emlékezett meg a magyaroknak Rómába tett zarándoklatairól, kiemelve a magyar tanulók zarándoklatának nagyságát, díszességét.

Van valami varázslatos e szent öreg hangjának rezgésében, tekintetnek békés összhangjában; azoknak a félig mosolygó, félig bánatos szemeknek a nézésében, melyek oly tiszta fényvel ragyognak ki mélységükből, mint két tüzigyó a sötét sziklaüregekből. Ha az arc a lélek tükre, úgy benne valóban nagy és harmonikus lélek lakik. Egy élet küzdelme nem tudta megtörni szellemének világosságát, belátásának élességét s megható az a békétűrés és megnyugvás, melylyel a pápai hatalmat ért csapásokat viseli, megható a nemes ellenállásnak az az állhatatossága, melylyel elődjének hagyományait a változott viszonyokkal szemben — követi.

Mert nem kiesinylendő az, a miről a pápának le kellett mondaniok. Lehet vitatkozni arról, vajjon Itáliára, az egyházra, az emberiségre hasznosabb-e a jelen állapot a múltal; támaszthatott eszmécsereit a kérdés, vajjon nem előnyösebb-e vallási szempontból a katolikus egyházifő világi hatalmának elenyészése, mi által a pápaság megszűnt kizárólagos olasz intézménynek látszani s általánosabb jellegűt öltött; de nem képezheti vita tárgyát az, hogy veszteségük nagy, hogy egyéni tekintélyük súlyának uralkodói jogaik és gazdaságukban gyökerező része megsemmisült, politikai befolyásuk a népek sorsának intézésében

sal és így 300 K remélhető felesleggel állapította meg a közgyűlés, mely felesleg az alaptőkéhez lesz esatolandó.

Majd áttért a közgyűlés a pót-tárgysorozat tárgyalására.

A temetőben még 1900-ban egyik temetkezési vállalat által megvett sírhelyre vonatkozólag, amelyben felebbezés folytán a közigazgatási bizottság már másod ízben hozott határozatot, a második határozat utasításának megfelelőleg a tanács a szükséges intézkedéseket megtette, az ügyet a pénzügyi és jogügyi bizottságokkal megtárgyalta és a városi tisztí ügyész javaslatának elfogadásával a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a vállalatnak visszafizeti a 8 sírhelyért befizetett 720 K vételárat, a sírhelyeknél a vállalat által teljesített építési munkálatokért pedig a város által teljesített szakértői becsü alapján 382 K 60 f kártérítést fizet.

Olvastatott a zalaegerszegi járási főszolgabírósnak átírtata, melyben tudatja, hogy Kaszaha és Neszelej községekkel az illetékes községek közreműködése mellett tárgyalta az iránt, hogy nevezett községek iskoláilag Zalaegerszeg városához esatoltassanak s hajlandók a esatlakozás elfogadása esetében Zalaegerszeg városának saját állami egyenes adójuk után 5% -ot fizetni. Tekintve, hogy annak idején Zalaegerszeg város által nevezett községeknek a városhoz való esatolása tárgyában megindított tárgyalás alkalmával nevezett községek a esatlakozást elutasították: a közgyűlés egyhangu határozatával kimondotta, hogy a felajánlott iskolai esatlakozást nem fogadja el; mert szemben a felajánlott 5% -os iskolai adóval nevezett községek tankeleteleinek befogadásával a városra jelentékeny teher nehezédnek.

Szabályrendelet-tervezet.

Zalavármegye mezőgazdasági bizottságának szervezése és ügyrendje tárgyában.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága megbizta a Zalamegyei Gazdasági Egyesületet azzal, hogy a vármegye mezőgazdasági bizottságának szervezése és ügyrendje tárgyában készítsen szabályrendelet tervezetet s azt tárgyalás és elfogadás végett terjessze be.

A megyei gazdasági egyesület a szabályrendelet tervezetet f. hó 10-én tartott közgyűlésén tárgyalta s az igazgató választmány javaslatához képest megállapította azzal, hogy elfogadás végett a vármegye törvényhatósági bizottságának decemberi közgyűléséhez beterjeszti.

A gazdasági egyesület által beterjesztett szabályrendelet-tervezet a következő:

I. §. A vármegye törvényhatósága a mezőgazdasági érdekek állandó gondozása céljából mező-

számot nem tesz.

Az elődök koronákat és országokat osztogattak; kegyükért királyok és császárok versengtek trónjuk zsámolyán ellenük vétett fejedelmek térdén állva, vezeklő ruhában kértek bocsánatot s az utódok száműzöttékként kénytelenek meghuzódni egykori birodalmuknak maroknyi szigeten, melyet idegen hatalom kegye számukra meghagyott.

Hogy a pápai pártok túlradó hevesége, mely az egyháznak csak árthatott volna, visszatért medrébe; hogy Róma világi és vallási kormányának ellentétei fokozottan vesztenek élességükből, abban XIII. Leó bölcsességének, békeszeretetének és jószágának igen nagy része van. S mind e bölcsesség, mind e békeszeretet, mind e jószág szent egyességben sugárzik az aggastyán areáról, kinek pusztá megjelenése lehetetlen, hogy meg ne ragadja a legkeményebb szívet is. A nők közül többen a megindultságtól zokogva borultak az ősz főpap lábához, ki fejükre tette kezét, megsimogatta arcukat s vigasztalólag, majd mosolyogva beszélgetett el velük.

A körut befeljeztével a középre vitette magát a szent atya s felállva székéből széles gesztusokkal kísért erős hangon énekelte el az áldást. Aztán beleült gyaloghintójába s az utolsó pillanatig áldást osztva hagyta el a termet.

A kihallgatás véget ért, de annak emléke, hiszen, hogy élni fog mindazok szívében, kik benne részt vettek.

Vida Sandor.

gazdasági bizottságot alakít, melynek feladatát képezi:

1. A mezőgazdasági érdekek előmozdítása céljából szükséges hatósági intézkedések javaslatba hozása.

E célból folytonosan figyelemmel kíséri a mezőgazdasággal foglalkozók munkásságát, eredményeiket, szükségleteiket és tapasztalatait jelentés alakjában és javaslata kíséretében a törvényhatóságnak tudomására hozza.

2. Működéséről, tapasztalatairól évi jelentést készít és azt a törvényhatósági bizottsághoz s annak útján a földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz felterjeszti.

3. A vármegye hatóságának a felmerülő mezőgazdasági ügyekre és kérdésekre nézve szakvéleményt ad.

4. A földművelés és termelés javítása helyes gazdálkodási rendszer meghonosítása által.

5. Szőlő-, gyümölcs- és ipari növények termelésének meghonosítása.

6. Vetőmagvak beszerzése, illetőleg megbízható forrásoknak felkeresése és közvetítése.

7. Az összes állattenyésztési ágazatok érdekeinek előmozdítása, különösen tenyész-állatoknak beszerzése.

8. Mezőgazdasági iparágak kezdeményezése és meghonosítása.

9. Megbízható mezőgazdasági statisztika szerkesztése, tagosítások kezdeményezése.

10. A mezőgazdaságot érdeklő szabályrendeletek tervezése vagy a hatóság által kiadott tervek szabályszerű megbirálása.

11. Mindezen célok sikeres megvalósítása érdekében mindenek előtt programot alkot, amely a törvényhatóság útján a földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztendő s programja mikénti kivételének sorrendjét a törvényhatóságnál javaslatba hozza.

12. Munkásságának sikeresebbé tételére alapokat létesít, ezeket és a létezőket gyarapítani törekszik s ezen pénzalapokról évenként költség-előirányzatot és zárszámadást készít és jóváhagyás illetőleg felülvizsgálás végett a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé terjeszti oly időben, hogy a költségvetés a törvényhatósági bizottság előző évi őszi rendes közgyűlésén, a zárszámadás pedig a számadási évet követő tavaszi rendes közgyűlésén tárgyalható legyen.

2. §. A vármegye mezőgazdasági bizottsága áll:

A) A zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek az egyesületi alapszabályok VI. fejezetének értelmében 3 évre megalakított igazgató választmányából, vagyis az egyesület elnökéből és alelnökeiből, titkárából, ügyészből és legalább 50 igazgató választmányi tagból, mely számban a vidéki körök elnökei, alelnökei, jegyzői már állásuknál fogva benn foglaltnak; a többi tag a közgyűlés által választatik akként, hogy minden vidéki kör legalább két taggal képviselve legyen.

B) A bizottságnak hivatalból való tagjaiból u. m. a vármegye alispánja, főjegyzője és tisztifőügyésze, továbbá a megyei közgazdasági előadó, a törvényhatósági m. kir. állatorvos, a szombathelyi kerületi kir. erdőfelügyelő, a szombathelyi kerületi állattenyésztési felügyelő, a csáktornyai és tapolezai kerületi szállásügyi és borászati felügyelők, a lótenyésztési választmány elnöke, a kulturmérnöki és államépítészeti hivatalok főnökei és a járási főszolgabírák.

3. §. A mezőgazdasági bizottság elnöke és alelnöke mindenkor a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület elnöke vagy alelnöke.

4. §. Az igazgató választmány, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, külön hivatalos pecsétet használ: „Zalavármegyei központi mezőgazdasági bizottság” fölirattal.

5. §. A mezőgazdasági bizottság előadója és jegyzője állandóan a Zalavármegyei gazdasági egyesület titkára, kinek ezen működéséért a költség-előirányzat keretében minden időben tiszteletdíj állapítandó meg. Feladata a bizottság ügyeit előterjeszteni, a jegyzőkönyvet vezetni, a határozatokat kiadományozásra előkészíteni, azokat az elnök aláírása mellett ellenjegyezni s a hozott határozatok végrehajtását nyilvántartani.

Az elintéztet ügydarabokat a vármegyei kiadóhivatal másoltatja, szétküldi s a fogalmazványt az előadónak visszaszolgáltatja. Az ügydarabokat rendszerint az elnök vagy alelnök írják alá; megbízásból azonban ezen körülmény megjelölésével a mezőgazdasági bizottsági előadó is aláírhatja azokat.

6. §. Jogi kérdésekben a mezőgazdasági bizottságot kifelé a vármegyei tisztifőügyész vagy annak helyettese képviseli.

A mezőgazdasági bizottság köteles minden negyed évben ülést tartani, azonban az alispán vagy helyettese vagy a bizottság elnökének belátásához képest, sőt esetleg 3 tag írásbeli kívánatára a rendkívüli közgyűlés összehívandó. A meghívók a rendkívüli gyűlést megelőzőleg legalább 4 nappal küldendő szét.

Azon esetre, ha a kitzüött ülésre az elnök vagy alelnök meg nem jelenhetnék, a jelenlevők önmaguk közül elnököt választhatnak.

7. §. A bizottság érvényes határozat hozatalához az elnökön kívül legalább 4 tag jelenléte szükséges.

A határozatok szavazatöbbséggel hozatnak, a szavazatoknak egyenlő megosztása esetében az elnök szavazata dönt.

8. §. A mezőgazdasági bizottság az ügykörébe vágó mezőgazdasági és azzal rokon gazdasági ágakra vonatkozólag saját kebeléből és szakértőkből albizottságokat küldhet ki s azoknak feladatát illetőleg munkakörét meghatározhatja.

A kiküldött szakbizottság önálló intézkedési körrel nem bírván, határozatai vagy véleményei felett a vármegyei mezőgazdasági bizottság dönt.

9. §. A költségvetésben előirányzott, a bizottság határozatainak végrehajtása által igényelt költségeket az elnök vagy alelnök mint helyettese utalványozza; ugyanő 100 K-ig terjedő kiadásokat a bizottság utólagos jóváhagyásának kikérése mellett utalványozhat.

10. §. Az igazgató választmány mint mezőgazdasági bizottság a vármegye alispánjával, közigazgatási bizottsággal, főszolgabírókkal és polgármesterekkel, a járási (városi) mezőgazdasági bizottságokkal közvetlenül érintkezik.

Az igazgató választmányhoz, mint mezőgazdasági bizottsághoz, érkezett ügyek közül elnökileg elintézendők az adminisztratív ügyek s a fontosabb tárgyak előkészítésére vonatkozó intézkedések. Ülésben intézhetnek el mindazon ügyek, melyek vélemény adás végett hozzá utaltatnak. Azon ügyeket, melyek végrehajtásával a bizottság a törvényhatóság által megbizatik, amennyiben ezen ügyek végrehajtásáról törvény vagy szabályrendelet nem intézkedik, a bizottság elnökileg, vagy a járási, illetve városi bizottságok által hajtja végre.

11. §. A mezőgazdasági bizottság tagsága megszűnik: a) lemondás, b) elhalálozás, c) a zalavármegyei gazdasági egyesület alapszabályának VI. fejezete értelmében a jelzett szabályzat 2. §-ban jelzett 3 év lejártával. A mezőgazdasági bizottság elnöke az ekként megüresedett tagsági hely betöltése iránt azonnal intézkedik és arról a vármegyei törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlése elé jelentést tenni tartozik.

12. §. A vármegyei mezőgazdasági bizottság gondozása tárgyát képező közgazdasági érdekek előmozdítására mezőgazdasági alap szervezettek. Ezen alap kezelésére vonatkozólag a vármegyei pénzkezelési szabályok irányadók. Az alap és jövedelmei hova fordításáról a megyei mezőgazdasági bizottság évi költség-előirányzatában gondoskodik.

13. §. A mezőgazdasági alapjövendelmét képezik: 1. az alaptőkének kamatai, 2. az 1888. évi VII. t.-cikk alapján kiszabott, a közsegeket illető pénzbüntetések, 3. a földművelésügyi m. kir. miniszteriumnak segélye, 4. magánadományok, 5. a törvényhatósági bizottság által a szükséghez képest 1/2—1%-nyi összegben kivethető ipótadó, 6. a beszerzett állatok, anyagok, magvak, eszközök és gépek eladásából befolyó árak vagy díjak.

Azok, akik a vármegyei mezőgazdasági bizottságnak hivatalból tagjai, kiküldetések esetében szabályszerű illetményeiket élvezik.

A választott tagok egyenként 4 K napi díjat és kettesével egy kocsiban utazva 40 fillér kilométer pénzt számíthatnak fel.

Ezen illetmények a bizottság elnöke vagy alelnöke által láttamozott nyugtára, az alispán utalványa alapján előlegként a mezőgazdasági alaphoz fizettetnek ki a költség-előirányzat keretében.

A korcsma.

A falvak koresmái, a faluvégi csárdák a magyar népnek mindig kedves szórakozó helyei voltak. Vasárnap délután megtellett a leveles szin, vagy a nagy ivó szoba jókedvű néppel, a sarokban huzta a vályogvető cigány a talp alá valót s míg az öregek a hosszú asztalok mellett borozgattak, a fiatal nép tánéra kereskedett. Megesett biz ott sokszor egy kis verekedés is, mert hát a magyar

emberbe sok virtus szorult, de alapjában véve a régi időben mégsem volt a falusi koresma olyan erkölcsrontó hely, mint ma. Ennek az okát pedig abban kereshetjük, hogy a gyermekek ki voltak rekesztve a koresmai mulatságból.

Manapság azonban a paraszt fiu még be sem tölti a tizenötödik esztendejét, már siet a felnőtt legények közé, akik ott virtuskodnak a kereszt-lábu asztalok mellett.

A nép egyszerű gyermekeire a koresma olyan forma hatással van, mint a műveltebb osztály ifjaira a kard. A legénykedés, a krakélerkedés nyegle szokását oltja az ifju lelkekbe; de míg a kard a becsületézés leple alatt tereli a roszt irányba a gyermekek lelki érzését, a koresma minden izben megmételtyezi a fiuk gondolkodását és rettenetes rendszerrel gyilkolja meg a fiatal lélek nemesebb hajlamait.

Bizonyos vidékeken nemcsak a nép lelkületét törpítette el a koresma, hanem tönkretette a magyar nép hagyományos erkölcsi szokásait és elsatnyította a testet is, mely évszázadokon keresztül mintakép volt.

Egyetlen európai népből sem volt úgy kifejlődve a munka megbeszülése, mint a magyar földművesben.

A legény munkásságáért szerette meg a leányt s a leány szorgalmáért becsülte meg a vőlegényét.

A szerelem, a házasság nem az öröklött vagyon után való sóvárgás posványában szövődött, hanem a két erős karral való szerzés volt érdemesítő.

Sohasem hazudta el a magyar legény az ő lelkének természetes vonzódását vagyoni, vagy egyéb érdekek miatt, hanem lelke sugallatát követte s a családalapítás mesterkéltsége, az érdekházasságok ismeretlenek voltak a népnek életében.

Ma már ez nem így van. A koresma más irányt adott a népéletnek; az ittas legény, aki régen szegyenletében a kazal mellé huzódott aludni, ma kényesen fitogtatja korhelységét; ebben áll a gavallérsága.

A gyermekek a koresma küszöbén tanyáznak, ellesik a virtust; szivarvégeket szednek s eldobott szivarvégekkel rontják szervezetüket.

Ma már a falusi tánchelyeken széthuzódnak a vagyonérdek házasságok sűrű száalai s maga a tánc nem szórakozás többé a nép körében sem, hanem csak eszköz arra, hogy a legény vagyonos menyasszonyhoz jusson.

És a koresma hatása nemzedékről nemzedékre erősül, mert nem a szórakozás, hanem az erkölcs-telenség helye az ivószoba s nem multság hanem korhelykedés, érdekhájháztat és duhajkodás a tánc.

Hol vannak azok az idők, mikor még a falusi paraszt legény is olyan méltóságteljesen tudott mulatni, mintha mágnásnak született volna s mikor még az anyák nagy bünek tartották, ha a serdületlen gyerek a koresma körül ödöngött?

Jobb erkölcsökre, józan életre kell szoktatni a népet, hogy mulatsága is nemesebb legyen.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évből szükséges 130.000 drb. száraz tölgytalpfa és 354 köbméter váltótalpfa szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok legkésőbb f. évi december hó 13-ikán déli 12 óráig nyújtandók be.

Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes pályázati hirdetmény és ajánlati minta kamaránknál bármikor megtekinthető.

II.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a tulajdonában levő, házilag kezelt, mintegy 3000 drb. irhasubának öt éven át való fenntartására és javítására nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi december hó 16-ának déli 12 órájáig nyújtandók be.

A részletes pályázati hirdetmény kamaránknál megtekinthető.

III.

A es. kir. déli vaspályatársaság 80.000 I. és 20.000 II. rendű tölgytalpfa szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok legkésőbb f. évi december hó 15-ének déli 12 órájáig nyújtandók be.

Sopron, 1902. évi november hó 26-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

A vármegye bírálo választmánya dr. Jankovich László gróf főispánnak, mint a választmány elnökének, elnöklése alatt ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette azokat a felszólamlásokat, amelyeket az igazoló választmány által az 1903-ik évre egybeállított legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsora ellen a szabályszerű időben beadtak. A felszólamlások tüzetes elbírálása után a bírálo választmány végleg megállapította a megyebeli virilistáknak 1903-ik évre szóló névsorát s azt jóváhagyás végett a decemberi törvényhatósági közgyűléshez beterjeszti.

A vármegyei közegészségügyi bizottság december hó elsején délelőtt 9 órakor a vármegyei kistermében ülést tart a zalaegerszegi közpórházzal kapcsolatosan építendő elmebeteg osztály felépítésének tárgyalása végett, hogy javaslatát a megye törvényhatóságának decemberi közgyűléséhez beterjeszthesse.

Királyi kitüntetés. Ő fésége a király *Ferenczy* János kiskomáromi körjegyzőt, a községi és körjegyzők nagykanizsai járáskörének köztisztviselőjének, a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki.

Gyémántmise. *Mild* Mihály prépost, nyugalmazott sümegi plebános, f. hó 23-án mutatta be a sümegi plebánia templomban gyémántmiséjét. Előtte val e este a katolikus legényegyesület, amelynek az ünnepelt megalapítója volt, fáklyás zenével tisztelte meg az agg főpapot, akit ritka ünnepén egykori plebániájának összes hívei szeretettel vettek körül. A gyémántmisénél Kránitz Kálmán veszprémi prépost-kanonok volt manuduktora, Szita Román szentferencendű házfőnök, *Ley* József tapoleai, Németh János sümegi plebánosok és *Vida* János sümegi segédlelkész segédlete mellett végezte az agg főpap gyémántmiséjét. — Délben a sümegi plebános a gyémántmisésnek, mint elődének, tiszteletére gazdag lakomát adott, amelyen részt vett Csertán Károly alispán is, valamint Sümeg városának notabilitásai. Ebéd alatt számos lelkes felköszöntőt mondtak, melyek legnagyobb része a jubiláns tiszteletére és üdvözlésére irányult. Ebéd alatt olvasták fel a sok sürgönyt, mely az egyházmegye különböző részeiből a jubiláns üdvözlésére érkezett, köztük az egyházmegye püspökének üdvözlő sürgönyét is.

A zalaegerszegi ág. ev. fiókegyház f. h. 23-án a felső kereskedelmi iskola emeleti nagytermében isteni tiszteletet tartott, amelyen *Vargha* Gyula kemenesaljai ág. ev. esperes tartott egyházi beszédet az egyetértésről. Isteni tisztelet után az esperesnek és *Lányi* Kálmán felügyelő gondnoknak elnöklése mellett a fiókegyház hívei gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a zalaegerszegi fiókegyház megválasztandó papjának fizetése kiegészítésül az egyházi közalapból 300 K évi segélyt kérnek. Ezután *Lányi* Kálmán felügyelő gondnok beszámolt a templomalap javára tett gyűjtés eredményéről, amely mintegy 6500 K-ra rug, ami elég szép eredmény s főképp *Lányi* Kálmán felügyelő gondnok és *Vértési* Sándor zalaistvándi ág. ev. lelkész buzgó fáradozásának köszönhető. Végül az elnök újból tömörülésre és egyetértésre buzdította a fiókegyház híveit s az értekezletet bezárta.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. hó 22-én rendes közgyűlést tartott, amelyen helyesléssel tudomásul vették a helypénzszedési jog bérbeadása tárgyában megtartott árverés eredményét, mely szerint a bérletet *Neuser* és *Brankovics* karánsebesi cégnek adták ki, amely cég 4.343 K 17 f-rel ígért be többet, mint a jelenlegi bérlők. — A város 1901-évi zárszámadását a közgyűlés elfogadta, az érdekelteknek a felmentvényt megadta s a számadást felülvizsgálat végett megye törvényhatósági közgyűléshez beterjesztetik. — Az 1903-ik évi, a városi tanács által beterjesztett költségelőirányzatot 795.77 K 28 f kiadással, 610.560 K 90 f bevétellel s így 184.674 K 38 f fedezetlen hiánnyal irányozták elő, melynek fedezése végett az 1903-ik évre a községi pótlékot 59%-ban állapították meg. — A városi tanács egy előbbi közgyűlés megbízásából a városi tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában javaslatot terjesztett be. A közgyűlés a tisztviselők fizetésének rendezését kimondotta, egy bizottságot küldött ki ebből a célból azzal a megbízatással, hogy új városi szabályrendelet tervezetét készítsenek s ennek

keretében a tisztviselői fizetések is rendeztesse; a tervezet 90 nap alatt tárgyalás végett a képviselőtestülethez beterjesztendő.

Eljegyzések. *Farkas* István tapoleai szolgabíró eljegyezte *Persay* Erzsike kisasszonyt, *Persay* József novai gyógyszerész kedves leányát. — *Fischl* Géza rádoezi lakos eljegyezte *Schlezing*er Lotti kisasszonyt, *Schlezing*er József helybeli vendéglős leányát.

Esküvő. Felsőcőrsi *Nagy* Gyula fehérmegyei földbirtokos, es. és kir. tartalékos huszárhadnagy, okleveles gépészmérnök f. hó 26-án tartotta esküvőjét *Tarányi* Margit urhölgygyel, nyírlaki *Tarányi* Ferenc földbirtokos kedves leányával.

Honvéd huszártiszt áthelyezése. *Faragó* Károly honvéd-husár századost, a budapesti I. honvéd-huszárezredtől a 7-ik honvéd-huszárezred II. osztályához Zalaegerszegre helyezték át.

Adótisztek áthelyezése. A m. kir. pénzügyminiszter *Ambrus* József nagykanizsai és *Dénes* Jenő fogarasi m. kir. adóhivatali tiszteket kölcsönösen áthelyezte.

Járasköri közgyűlést a szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanító egyesületnek alsólendvai köré Alsólendván tartotta *Koller* Ferenc alsólendvai főtanítónak elnöklése alatt. A kör közgyűlésen a tagok közül 56-an jelentek meg s közülök szép számban voltak a tanügy iránt érdeklődő vendégek is. A közgyűlésen *Országh* Kálmán tanító bemutatta az új phonomimika szerinti olvasás tanítását; többen a jelen voltak közül előnyt adtak a régi olvasási módszernek. A közgyűlés a kör két tagját: *Fekete* Gézáné gániesai tanítónőt és *Németh* Ferenc rédicsi tanítót egy-egy arannyal jutalmazott meg, mint akik »Mit tehet a néptanító a madarak védelme tekintetében az iskolában és az iskolán kívül?« — című tételt legjobb sikerrel dolgozták ki. — *Terenta* János eddigi buzgó tagnak, aki Mura-keresztúr állami tanítónak kineveztetvén, a körből kllépett, a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését. Végül *Hajduk* József és *Koczuván* János tagok lelkes indítványt tettek a Nemzeti Iskola-ból Magyar Világ napi lappá átalakuló közlönynek támogatása tárgyában, mely a tanügynek buzgó támogatója lesz s a legolesőbb napilap, amennyiben évi előfizetési díja 16 K. A közgyűlés befejeztével a tagok társas ebédre gyűltek egybe.

Gazdakör alakítása. A Zalamegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése *Jerffy* Adolf nagyrécei uradalmi nagybérlőt megbizta, hogy a nagykanizsai járásban gazdakör alakítása tárgyában hívjon összéretekezletet. A szóban forgó értekezletet december hó 1-én délután 2 órakor tartják meg Nagykanizsán avárosháza nagytermében.

Kaszinó estély. A zalaegerszegi kaszinó december 6-ikán családi jellegű estélyt rendez, amelyre külön meghívókat nem adnak ki. A közönséget ez uton hívja meg a vigalmi bizottság. A táncot felolvasás és műkedvelők hangversenye előzi meg.

Alapszabály jóváhagyás. A karmacsai önkéntes tüzoltó egyeslet alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Rendes évi közgyűlés. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete évi rendes közgyűlést f. évi december hó 7-én tartja meg. Tárgy: Elnöki megnyitó; tisztviselők választása; egyéb indítványok.

Szegény gyermekek segélyezése. A Csabrendeki állami elemi iskolába járó szegény tanulók könyveinek beszerzésére *Bezerédy* László kiskörbői földbirtokos 50 koronát, a csabrendeki takerépkéntár pedig 40 koronát adományoztak.

A Festetics-szobor-bizottság záró ülését f. hó 19-én tartotta Budapesten *Bujánovics* Sándor elnöklése mellett. A bizottság beszámolt a befolyt összegről, a kiadásokról s ezzel kapcsolatban az elszámolásból fennmaradt 300 koronát a szobor tervezőjének, *Lukácsy* szobrásznak adták tiszteletdíj gyanánt. Ugyanezen a gyűlésen felolvasták a földmívelésügyi miniszter levelét, melyben a bizottságnak sikeres működéséért elismerését és köszönetét fejezte ki. Viszont a bizottság halás köszönetének adott kifejezést *Darányi* miniszternek a kezdeményező lépésért, melyet a szobor létesítése tárgyában tett s mely lépés sikerre vezetett. Ezután a bizottság kimondta a feloszlást.

A sümegi népbank új igazgatója. A sümegi népbank rendkívüli közgyűlése egyhangulag dr. *Bárdi* Ferenc ügyvédet választotta meg az

üresedésben volt igazgatósági tagsági helyre igazgatósági tagnak, akit azután a nyomban megtartott igazgatósági ülés az intézet elnök-igazgatójának megválasztott. *Epstein* Vilmosnak, aki az intézetnek 23 éven keresztül volt elnökgazgatója, a közgyűlés buzgó és sikeres működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Uj betegsegélyző pénztár. A zalaszentgróti ipartestület évek óta azon fáradozik, hogy tagjai részére Zalaszentgróton külön betegsegélyző pénztár állíttassék fel. Miután a zalaszentgróti ipartestületi kör Zalaszentgróton megalakult és a belügyminiszter annak alapszabályait jóváhagyta, így a pénztár életbeléptetése elé többé akadály nem gördül.

A kereskedő ifjak vasárnapi szórakoztató délutánján érdekes műsor lesz. Felolvas: *Gerő* Béla ur. Szaval: *Práger* Ödön ur. Monológot ad elő: *Löwi* Henrik ur. Magyar kettős, hegedűn előadják: *Kardos* Jenő ur és *Kánya* Géza ur.

A nagykanizsai kereskedők és iparosok népes értekezletet tartottak f. hó 23-án a Korona vendéglő éttermében. Az értekezlet tárgya volt: mint lehetne segíteni a nagykanizsai pangó kereskedelmén és iparon. Az értekezleten *Singer* Samu nagykereskedő és *Sávell* János mulakatos voltak a korelnökök, a jegyzőkönyvet pedig *Blankenberg* Géza vezette. *Braun* Sándor volt az előadó, aki főképp az idegen forgalom fokozásától és a gyári telepeknek a létesítésétől várja a helyzet javulását. — *Révész* Lajos védelmébe vette a déli vasutat, mint kereskedelmi vállalatot; kifejtette beszédében, hogy a tisztességes verseny képezi; a tisztességtelen verseny, a minden áron való eladás nagy mértékben hozzájárul a kereskedők és iparosok szomorú helyzetéhez; figyelmébe ajánlotta az értekezlet tagjainak, hogy illetékes helyen jelentsék ki, miszerint ők nem törődnek arzal, ha a községi pótdadó esetleg emelkedik is, feltéve, hogy ezen emelkedést olyan bofektetés okozza, melynek gyümölcsét a város közönsége, annak kereskedői és iparosai élvezik. *Kövésdi* Jenő a garyonos osztály magatartásában és az adórendszerben látja a bajok kuforrását. — *Kaufmann* Mór az üzleti és ipari pangás okát abban látja, hogy a tisztességtelen verseny folytán a helyi piac elvesztette a bizalmat. Miután még többen hozzá szóltak a tárgyhoz, az értekezlet kereskedők- és iparosokból egy nagyobb számú bizottságot küldött ki, mely memorandumot fog kidolgozni és abban ki fogja fejteni, hogy a helyzet javulása érdekében mit tart szükségesnek s ezt átadja a polgármesternek, ha szükségesnek látja, kérelmével a magas kormány elé is fog járulni.

A kereskedő ifjak hangversenye. A zalaegerszegi kereskedő ifjak téli multságukat január hó 10-én tartják. Ezuttal nagyszabású hangversenyyel kedveskedik az ifjuság városunk műértő közönségének. A fáradságot nem ismerő rendezőség mindent elkövetett, hogy a hangverseny minden egyes pontja műélvezet dolgában a legmesszebbmenő követelményeknek is megfeleljen. *Zerkovics* *Emil*, a „Magyarország“ című napilap közgazdasági rovatvezetője, az »Export Revue« francia, német, magyar és angol nyelven megjelenő szaklap szerkesztője, fog humoros felolvasást tartani. *Guttman* *Béla* előkelő hangverseny énekes, ki Budapesten, Bécsben, Prágában hatalmas tenor hangjával óriási sikereket ért el, mint zalavármegyei (Bucsuszentlászlón született) származású jön hozzánk, hogy művészetét szülő vármegyéje közönségének bemutassa. Énekstárai közül felemlítjük: 1. *Schubert*: »Zajló folyam«, 2. *Aggházy* *Károly*: »Este van már« románe, 3. *Dankó* *Pista*: »Biró uram«, 4. *Frater* *Béla*: »A fonóba szól a nóta«, 5. *Hubay* *Jenő*: »Kedvesem«, 6. *Schumann*: »A két granátos«. *Unger* *László* jól ismert zongora művész, zeneakadémiai tanár kiséri az énekstámodkat és két önálló pontot ad elő songorán: 1. saját szerzeményét; »Képletek és mesék«, *Reimbold*: »Fantasie«, 2. *Liszt*: X. *Rapszódia*. *Ifj Czukeller* *Lajos* jeles deklamator szavallatával fogja az érdekes műsor fényét és művészi értékét emelni. A meghívók legközelebb már kibocsátatnak, amikor a részletes műsorszámot közöljük. Nem kételkedünk benne, hogy az idej hangverseny is úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben a legjobban fog sikerülni.

Katalin-estélyét a nagykanizsai Társaskör új és fényesen berendezett helyiségében f. hó 22-én tartotta, amelyen szép számmal jöttek össze a

tagok és családtagjaik. A négyeseket 24 pár táncolta. A reggelig tartott mulatságon részt vettek: Birek Oszkárné, Birek Mimi, Cseh Józsefné, Desewffy Aladárné, Desewffy Milike (Vése), Hochreiter Kornélné, Hochreiter Rózsika (Csurgó), Horváth Jánosné, Horváth Zsenni, Irma és Böske, Jerffy Adolfné, Jerffy Iduska és Vilma (Nagyrecse), özv. Krippel Józsefné, Krippel Paula, Lenker Antalné, Marzsó Tiborné, Schmidt Frigyesné, Török Ambrusné, Török Gizella és Ferike, Weis Józsefné, Weis Etta és Evelin, özv. Zsivkovics Titusné, Zsivkovics Jolán (Csákány).

Csáktornya virilista városi képviselői az 1903. évre: gróf Festetics Jenő, Neumann Miksa, Ziegler Kálmán, Szent ferencz zárda, Benedikt Ede, Krasovecz Igrác, Friedl János, Pethő Jenő, Wollák Rezső, Morandini Bálint, Neumann Samu, Vuicsák Miksáné, a cs. és kir. szab. déli vas-pálya társaság, Nuzsy Mátyás, Molnár Elek, Kohn Hermán, Csáktornyai takarékpénztár, Löbl Rezső, Pecsornik Ottó, Heinrich Miksa; póttagok: dr. Schwarz Albert, Czvetkovics Antal, Schrenk Ignác, Graner Miksa.

Névváltoztatások. A m. kir. belügyminiszter kiskorú Krausz Rezső és Jenő nagykanizsai lakósok vezetéknévénél *Kisfaludi*-ra kért átváltoztatását megengedte. Kk. Neufeld Lipót és Ödön esabrendeki lakósok névének „Dónes“-re, Kohn Sándor paicsal lakós névének „Erdős“-re, Deutschberger Dávid és gyermekei névének „Darvas“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Adományok a népkonyha javára. A zalaegerszegi népkonyha részére Stern Farkas ur 20 koronát, Szily Dezső és Szücs Dezső urak 10—10 koronát, dr. Vajda Manóné urnő és Mondschein Lajos ur 2—2 koronát voltak szivesek adományozni. A szives adományokért ez uton mond hálás köszönetet a népkonyha vezetője.

Szülői gondatlanság áldozata. Fodor Flórián zalaujvári lakós felesége főzés közben kiment az udvarra s ez idő alatt 4 éves János nevű fiát a tüzhely mellett magára hagyta. A kis fiu ruhája tüzet fogott, s mire észrevették, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap behalt seibe. A gondatlan szülő ellen a bünyfenyítő feljelentést megtették.

Garázda vendég. Egy rövid tudósítás szerint Friedl János csáktornyai nagyvendéglőt és szálloda-tulajdonost egy vendége agyonszurta. Friepl a saját kávéházában egy és két óra között szökváltásba keveredett Vugrineses Rezsővel, aki dühében elővette zsebkését és a vendéglős ágyékába szurta. Friedl azonnal összerogyott és a tett színhelyén néhány másodperc alatt meghalt. Vugrineses Rezsőt letartóztatták.

Gazdag koldus. Rongyosan és látszólag óhesen csavargott az utcan Fehér Ignác kislakosi lakós. Bejárt az egyes házakba és szivettépő siránkozás között könyörgött egy kis alamizsnáért, vagy egy darab rozsz ruháért, nehogy a zordon hidegben megfagyjon. Élénk színekkel festette azt a végtelenül nagy nyomort, melyben maga és családja van. És sok jószívű asszony sietett a nyomorultnak látszó kolduson segíteni. Jól mehetett Fejérnek a dolga, mert a város külső utcáit végig portyázta, míg egy rendőr el nem esiet és be nem kísérte. A rendőrségen aztán kitűnt, hogy Fejér Ignác nem is olyan szegény, mint a minőnek magát mutatja; mert zsebében egy csomó pénz találtat kihallgatása alkalmával azt is megállapították, hogy Kislakoson vagyona is van, ott bérlő és 200 koronán felül fizet csak bérletet. Miután a tiltott koldulást megbüntették, eltoloncolták haza, a hová a nála talált pénzt utánaküldték, legalább a kislakosiak is tudják meg, hogy mit mivel Fejér idegenben.

Leest a fáról. Németh Ferenc fürdő-utcai 13 éves fiu a napokban fát szedegetett a Zalamenti réteken. Hopy többhöz juthasson, fölmászott egyik nyárfára s úgy tördelte le ennek ágait. E közben megcsuszott a kis fiu lába, leest és annyira összetörte magát, hogy úgy kellett hazaszállítani.

Ellopták a kabátját. Átutazó vendégek háltak meg a múlt héten Rosenkranez József olakúvárosi koresmájában. Egy ilyen átutazó kocsis felhasználta az alkalmat s Rosenkranez lakó ifj. Brna Györgynek egy szürke színű, 28 korona értékű télikabátját ellopta. Károsult panaszára a nyomozást megindították, minek folyamán sikerült a tettest — egy körmendi kocsis személyében — kipuhatolni.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület f. hó 26-án tartotta Pallavicini Ede örgróf elnöklésével Budapesten az új városháza tanácstermben tizenegyedik évi közgyűlését, amelyre a vidékről is szép számmal jelentek meg az egyesület tagjai. Az elnöki megnyitó után Porzsolt Kálmán titkár terjesztette elő a választmány évi jelentését, dr. Fekete Ignác főpénztáros pedig az egyesület évi számadását mutatta be. A felmentés után Fenyvesi Ferenc veszprémmegyei főispán indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztotta elnöknek továbbra is Pallavicini Ede örgróft, aki fáradhatlanul vezeti az egyesület ügyeit, továbbá Szabó Károly sopronmegyei kir. tanfelügyelő indítványára szintén egyhangulag megválasztották másodelnöknek Rákosi Jenőt, aki az egyesületet megalapítása óta nagy lelkesedéssel támogatja. Pallavicini Ede örgróf tisztársai nevében is megköszönte a kitüntető bizalmat és elfogadta az egyhangú megválasztást. — A közgyűlés ezután jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott Porzsolt Kálmán titkárnak, dr. Fekete Ignác főpénztárosnak és dr. Fodor Oszkárnak lelkes működésükért s a régi igazgató választmányt újból megválasztotta. A tisztújítás után tartotta Rákosi Jenő másodelnök a jelen voltak feszült érdeklődése mellett előadását: Az egy-germekrendszer a Dunántul címen. A közhelyesléssel fogadott előadást az egyesület évkönyvében közölni fogják; más alkalmas terjesztési módról az elnökség fog gondoskodni.

A fővárosi gróf Kreith-féle 1848—9-iki Erelye muzeumban levő Vörösmarty gyűjteménynek gyarapítása végett a muzeum felkéri mindazokat, a kiknek régibb kiadású Vörösmarty képeik vannak, hogy azokról a Vörösmarty gyűjteményt (Budapest, Városház-utca 14.) gróf Kreith Béla címére küldött levélben értesíteni sziveskedjenek, megemlítve, hogy a kép mikor és hol jelent meg ki a rajzolója és kiadója, továbbá hogy a képtulajdonos szándékozik-e az illető képet eladni, vagy elcsereálni a muzeumból küldhető más képért. A Vörösmarty gyűjtemény megvásárolja a költőnek minden megszerezhető arképét, kéziratát, vagy régibb kadmányu műveit és szivesen honorál mindenkit, a ki valamely megszerezhető Vörösmarty emlékeknek csak a hollétét is tudatja.

A munkáspénztár halottai. Érdekes példával illusztrálhatjuk az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségpénztár áldásos működését. — Mikor a segélypénztárról szóló törvény életbe lépett, Radó Dénes vas megyei birtokosnak egyik cselédjét, Herbath Eleket, már az első hónapban baleset érte, a szecsakavágógép összeroncsolta jobb kezét. A szerencsétlen cseléd, akinek felesége és kiskorú gyermeke is volt, munkaképtelenné vált. A segélypénztár a mellett, hogy az összes gyógyítási költségeket kifizette, havonként megküldte neki a rokkantsági segélyt, Herbath Elek 14 hónapon át húzta azt a segélyt a pénztártól, míg a folyó évi július hó 27-én folytonos synylődés után elhunyt. A pénztár igazgatósága beigazoltnak vette, hogy a haláleset a több mint egy év előtti baleset következménye volt és az özvegynek 400 korona haláleseti segélyt szavazott meg. A közelebbi napokban megkapták még a 400 koronás halál-eseti segélyt: Rákosi András gyürei lakós, aki véletlen baleset folytán a vízbe fulladt. Manduch Imre nezsetei lakós, a ki megrakott kocsiról leest és agyrázkódás következtében elhunyt, továbbá Kamarási Mihály balsai lakós, akit Szabó János szökváltás közben agyonlőtt. Mint ezekből látható, a segélypénztárnak bő alkalma van tagjainak segélyezésére és látható az is hogy a gazdasági munkások körében sokkal sürűbben fordul elő a baleset, mintsen azt gondolná az ember.

Elvesztett váltó. Gyenesi Ferenc Dani kustánszegi lakós f. hó 21-én a város területén elvesztett egy 260 koronáról kiállított, az ő elfogadványával, Gyenes György kiboosátó, Kustán Gábor Tamás ifju és Gyenes Áron forgatók aláírásával ellátott eredeti váltót. A ki megtalálja, adja át a rendőrkapitányi hivatalnak.

Cigány furfang. Még május hónapban a csendőrség Csáktornyan egy öttagu cigány familiát tartóztatott munkanélküli csavargás miatt, akik azóta Csáktornya város nem szivesen látott vendégei. Szalóky Nándor család fő vas megyei árokszállási illetőségűnek vallotta magát, azonban ezt hivatalos uton nem lehetett kimutatni. A szolgálóriság és csendőrség erre együttes elhatározással a családfőt Árokszállásra akarta elvitatni, hogy a cigány által megnevezett árokszállási lakósokkal szembeállítsák s így majd sikerül illetőségét megállapítani. Mikor azonban vinni akarták, akkor meg azt mondta, hogy egy Körmen melletti faluba való, mely községnek azonban még a nevét sem tudja. S most a város keresi tovább azt a községet, amelyik hajlandó lesz az állandó vendégektől megszabadítani. A cigány familia pedig gondolja magában, olyan jó dolgunk van Csáktornyan, van ennivaló és meleg szoba, kár volna tovább menni ebben a hidegben.

Sertésforgalmi korlátozás. A sertésvesznek Ausztriába történt behurcolása miatt vármegyénk egész területéről tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele.

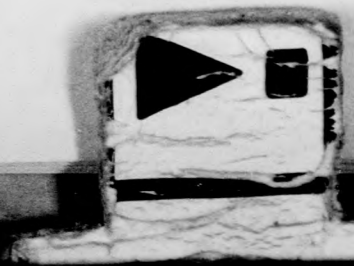
Kertész Tódor műipar áru raktára, Budapesten, Kristóf-tér. Társasjátékok és a játékasztal kellékei; legutolsó újdonság Ping-pong Fröbel játéka. Játékszerek kis fiuknak és leányoknak. Amateur fényképező készülékek. Csillogó karácsonyfa dísz. Szoba, torna eszközök. Koresolyák. Vivő eszközök. Vadász kellékek. Revolverek. Száncengők. Bőrárak. Dohányzó eszközök. Beteg ápoláshoz való. Bronz és porcellán díszmű áruk. Íróasztal kellékek. Finom acél ollók és kések, borotvák. Háztartási cikkek. Ebédlő asztal kellékek, tréfás tárgyak felől nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Nemes emberbarátok. Örvedetesen gyarapszik azon nemes szívű munkaadók száma, a kik saját költségükön biztosítják cselédjeiknek a munkáspénztár áldásait. Ujabban két ilyen emberbarátunk áldozatkészségéről kaptunk hírt. Báró Biedermann Rezső értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségpénztár igazgatóságát, hogy szentgáti uradalmának mindazon gazdasági cselédjét, a kik az ő szolgálatában már egy esztendő eltöltötték, első csoportbeli tagokul beiratja a pénztárba, s tagsági díjait saját pénztárából fizeti. Deutsch Zsigmond, herceg Eszterházy uradalmának főbérője, hasonlóképpen arról értesítette az igazgatóságot, hogy bérzadásának mindazon cselédjét, a kik már 5 év óta szolgálatában állottak, szintén saját költségére beiratja a munkás pénztár tagjai közé.

Elvesztett fülbevaló. A körmendi és újváros utcán elveszett egy gyémánttal ellátott fülbevaló. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségnek.

A bortermelők és általában a borászattal foglalkozóknak véltünk jó szolgálatot tenni, ha felhívjuk figyelmüket azon körülményre, hogy ideu a szüretkor uralgott sok esőtől a szőlő rothadást kapott, és ettől penész gombákkal lett mételeyezve. Az oly hibás szőlőkből nyert új borok nem tisztulnak, megtörnek, megbarnulnak, sőt ha kellő időben nem gondoztatnak, egészen elromlanak. Az ily új borokat legjobb mihamarabb a beteg seprőről lefejteti és az arra alkalmas, mirenymentes kénzseletekkel kellőkép átkénezní. Ily javított mirenymentes kénzseleteket készít (Schönbeck Imre Esztergom) a következő minőségek és árakban. Az 1-es fajta az üres hordók jó karban tartására való, egy 50 dekás csomag ára 40 fillér. A 3-as fajta az egészséges, új és öreg borok átkénezéséhez, csomagja 1 korona; az 5-ös fajta a hibás, beteg borok gyógyításához való, egy csomag ára 1 K 60 f. Az idei új borokhoz az utóbbit kell használni. A vele kezelt borok hamarabb megtisztulnak, eltarthatók és szállíthatók lesznek, és a mi a fű, nem kapnak kénbüzt (Einschlag szagot), a mi a régi méreg tartalmu bűdös Einschlagnál elkerülhetlen és ez okozza a nagy fej és gyomorfájást. Ezen kénzseleteket a készítő vidékünkön kellőkép szándékozik megismertetni, miért is mintákat és használati utasítást küld. Ismét eladók-nak kellő jutalékot enged.

Eddig 12.895 elismerő és köszönő levél bizonyítja, hogy a Feller-féle „Elsa Fluid“ csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint a köhögést, influenzát, láz, csuz, köszvény, mell-, fej- és fogfájást, szurást, göresöt, kéz- és láb-merevedést, szagatást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, berlini, londoni, római és nizzai kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer 12 üveg vagy 6 duplaüveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica, Templom-utca 137. sz. (Zágráb-megye). Egy családnál se hiányozzék ezen egyszerű kipróbált kitűnő növény-esszencia-fluid, mely minden más gyógyszernél jobb és melyet min-

denki, aki csak egyszer alkalmazta és sokoldalú hatása miatt állandóan használ.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is természetesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Olcsóbb lesz a gyógyszer. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki az ország törvényhatóságaihoz s így Zalavármegyéhez is, a gyógyszerárak módosítása tárgyában. A gyógyszereknek és az ezek kiadásához szükséges edények árait egységes árban szabta meg, melyet a tényleges viszonyokhoz alkalmazott és elejét vette így a gyakori változásoknak, illetve az áremelkedésnek. Különösen az alsóbb néposztályokat érinti jótékonyan ennek a nagyfontosságú rendeletnek az életbeléptetése. A hivatalos lap tegnapi száma részletesen közli a jövő év január 1-ső napján a belügyminiszteri rendelettel életbeléptetett gyógyszer-ársvabványokat az egyes gyógyszerekről, mely rendeletet azzal a megjegyzéssel hoz az illetékesek tudomására, hogy az ebben foglalt intézkedéseket szigorúan tartásuk és tartassák meg. Így tehát jövőre olcsóbb lesz a patikaszer.

A körmend—muraszombati vasút engedélyese Barthalos István Novák műszaki felügyelővel és Weisz Oszkár mérnökkel megtekintette a tervezett vonalat. Az utazás célja az volt, hogy a miniszteri titkár, a ki a vasut költségvetésének tárgyalásánál mint referens fog szerepelni, megtekintse a vonalat és személyes tapasztalatokat gyűjtsön. Amint hiteles forrásból értesültünk, a vasut kiépítésére alapos reményünk lehet s a kivétel csak idő kérdése.

Kaposvár Amerikában. A Soproni Napló egy levelet közöl, melyet a szerkesztőségnek egy vidéki paraszt íratott be. Ebben a levélben Amerikából, Kanada államból, Kaposvár városból ír a plebános és levélben utasításokat ad, hogy miként kell a kivándorolni szándékozóknak kijutni az amerikai Kaposvárra, hol igen gazdag vidék van, jó termő földekkel és kellemes éghajlattal. Érdekes volna tudni, vajjon a zalai kivándorlók is nem ezen a révén vándorolnak-e ki Kanadába?

Szeszfőzői tanfolyam gazdatisztek és szeszgyár tulajdonosok részére. A kassai m. kir. szeszgyár tanintézetben 1903. évi január hó 5-től 25-éig szeszfőző tanfolyam tartatik gazdatisztek és szeszgyár tulajdonosok részére. Ezen tanfolyam célja megismertetni a résztvevőkkel a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását és a moslék értékesítését. A tanfolyamon részt vehet minden gazdatiszt és szeszgyártótulajdonos, a ki a legkésőbb folyó évi december hó 25-ig a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál ebbeli szándékát levélben bejelenti. A tanfolyam csakis az esetben fog megtartatni, ha legalább is tíz résztvevő jelentkezik. A jelentkezők a tanfolyam megtartása, vagy meg nem tartásáról a jelentkezési határidő leteltével azonnal értesítetnek. Tandíj 40 korona, laboratóriumi díj 10 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága. Kelt Budapesten, 1902. évi november hóban. M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Elvi jelentőségű határozatok iparügyekben. A kereskedelemügyi miniszter legutóbbi előfordult konkrét esetről kifolyólag kimondta, hogy abban az esetben, ha az elsőfokú iparhatóság ellen beadott felebbezést a másodfokú iparhatóság visszautasítja, ez ellen további felebbezésnek nincs helye. — Egy másik konkrét esetről kifolyólag kimondta továbbá a kereskedelemügyi miniszter, hogy az alkalmazást keresőnek munkakönyv nélkül való beszerzését meg kell akadályozni abban az esetben, ha az alkalmazást kereső előzőleg még alkalmazásban nem volt, nem büntethető; végül a győri kerületi betegsegítő pénztár egy fölterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy a pénztári tagok tagsági jogukat az utolsó beszűntetéstől számítva hat hétig még abban az esetben is élvezik, ha a keresethiányuk munkabeszűntetés az oka.

Aranyárkelet pótlék december hóra. A pénzügyminiszter a vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlékot (ásziót) f. évi december hóra 19 1/2 %-ban állapította meg.

Talált tárgyak. Öt zsák szemes kukoricát és egy üres rekeszt találtak f. hó 28-án a piacon. Mint gazdátlan tárgyakat bevitték a rendőrségre, a hol a jogos tulajdonos átveheti.

Időjárás. Beköszöntött a tél teljes szigorával Szerdán és csütörtökön erősen esett a hó, amely fehér ruhába öltöztette az egész vidéket. Erős hideg mellett folyton fagyott, csak tegnap a déli órákban emelkedett a hőmérő fagypontra fölé.

Múlt hetivásár. A múlt hetivásárra felhajtottak 300 drb sertést s eladtak közülök 180 darabot. Szarvasmarhákból felhajtásra került 130 drb s eladtak közülök 57 darabot. Az eladott szarvasmarhákból 11 drbot külföldre szállítottak.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 60—70 K; *lucerna* 53—60 K; *muharmag* 8—9 K; *balta-cim* 14—15 K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 23-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Aranyod 1 u., Battyk 1 u.; *veszettség:* VII. Hegykerület 1 u., Polgárváros 1 u., Zilah-szentlázsló 1 u.; *takonykór:* Csáktornya 1 u.; *ragadós száj- és körömfájás:* Hosztót 12 u., Megyer 1 m., Szegvár 1 m., Nagypécsely 1 m.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Kutféj 4 u., Mumor 1 u., Muravid 6 u., Zalaövö 1 u.; *ráhkór:* Nagykapornak 4 u.; *sertésorbánc:* Buesa 1 m., Dióskál 1 p., Mindszentkál 1 u., Taliándörög 3 u.; *sertésvész:* Alsólendva 7 u., Zalaújvár 5 u., Eszteregnye 11 u., Fityeház 16 u., Füzvölgy 19 u., Gelse 17 u., Langviz 6 u., Nagyréce 9 u., Szeptenek 1 sz., Zalaújlak 2 u., Ujudvar 3 u., Zalaszentbalázs 1 sz., Alsópáhok 1 m., 5 u., Rezi 7 u., Sármellék 1 m., Szentandrás 1 m., Csörnyeföld 2 u., Kerkaszentkirály 1 m., Kerkatótfalu 3 u., Kislakos 8 u., Kutféj 1 u., Lasztonya 9 u., Szécsisziget 1 u., Tolmács 6 u., Tormaföld 7 u., Dömeföld 12 u., Kányavár 9 u., Kissziget 5 u., Lentiszombathely 1 u., Mikefa 1 u., Szentkozmadombja 2 u., Egeraracs 5 u., Nagyhórváti 7 u., Misefa 9 u., Paesa 8 u., Paesatüttös 11 u., Pötréte 5 u., Szabar 1 m., Szentmárton 7 u., Zalaapáti 6 u., 1 m., Szentmária 5 u., Balatonfüred 1 u., Salföld 19 u., Bak 3 u., Döbréte 4 u., Zalanémetfal 22 u.

Téli vasuti menetrend. Zalaegerszegre érkezik
a) *Bobáról* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. d. u.
b) *Csáktornyáról* 9 ó. 15 p. reggel, 8 óra 24 p. este. *Zalaegerszegről indul:* a) *Bobára* 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 12 p. déltán; a) *Csáktornyára* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. déltán. *Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között:* *Zalaegerszegről Szentivánra indul:* 6 óra 30 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. déltán, 6 óra 15 p. este. *Szentivánról Zalaegerszegre érkezik:* 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 17 p. déltán, 4 óra 48 p. déltán, 7 óra 25 p. este. *Szentivánról indul:* a) *Szombathely felé* 5 ó. 20 p. reggel, 7 óra 15 p. reggel, 3 óra 13 p. déltán, 6 óra 25 p. d. u., 2 ó. 17 p. éjjel; b) *Nagykanizsa felé* 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 37 p. déltán, 3 óra 55 p. d. u., 9 óra 54 p. este, 2 óra 21 p. éjjel.

Irodalom.

Magyar képeskönyvek. Azok a művelt, gondos szülők, a kik már gyenge koru gyermekeik szellemi nevelésére is nagy súlyt fektetnek, még csak pár év előtt is nagyon meg voltak akadva, ha képes könyveket akartak venni kis gyermekeiknek. A magyar könyvpiacnak ugyanis föltötte kevés ilyen eredeti képeskönyve volt; a németországi, vagy bécsi lithográfusok elárasztották a magyar könyvkereskedelmet olcsó és silány reprodukciókkal, amelyek részint szöveg nélkül kerültek forgalomba, vagy ha egyik másik kiadó iratott is hozzájuk pár forintért magyar szöveget, maga a kép idegen szellemű, idegen eredetű volt, valamint hogy idegen volt az egész könyv is, mivel külföldön készült-, s még a magyar szöveget is ott nyomták bele. A gyermek-irodalom e nagy hiányát egyszerre és ugyancsak alaposan pótolta ez idén a „Magyar Kereskedelmi Közlöny“ kiadó-hivatala, mely Karácsonyra nem kevesebb, mint 30 különféle nagyságu és alaku képes könyvvel kedvezkedik az apró kesz teknek. A könyvek mindegyik lapján ott esznekedik ez a fölirat: „Honi ipar“-s ez nem rek-

lám, hanem örvendetes igazság. Hazai művészek festették egytől-egyig a remek szép, szines képeket, melyek mindegyike egy-egy kis világot tár föl a képekért rajongó kicsikék előtt: s végre törül metszett magyarság, naiv és mégis ötletes gyerek-kedély csap felénk a csengő-bongó kis versekből, melyek Zigány Árpád költői vénáját dicsérik. Ez a nevezetes és hazafias vállalkozás tehát minden esetre figyelemre és pártolásra érdemes: nem csak azért, mert nagy pedagógiai fontosságu van, mivel magyar szellemben, magyar szivekben fogant szóval és művészetrel oktatja gyermekeinket, hanem azért is, mert kizárólag Magyarországon készült és a „magyar ipar“ diadalát hirdeti a bécsi portékával szemben. Mind a két ok elég fontos arra, hogy a magyar közönség méltányolja a „Magyar Kereskedelmi Közlöny“ kiadó-hivatalának ezt a dicséretes törekvését, és pártfogásával buzdítsa szép szándékainak további kifejtésére.

Pugacsev. Az orosz nemzeti jellemek érdekes típusa Pugacsev jelleme és sorsa. Felkelő volt Katalin királysága alatt és trónjára és koronájára vágyott. Csak Oroszországban képzelhető el oly bizar és érdekes élet, a milyen Pugacsev volt. Pugacsev közönséges kozák volt, ki mint katona szolgált, aztán többféle kihágásért száműzetésre ítéltetett. Sikertelen megszökönie, az ázsiai határon a Jaik folyó mellett csakhamar egy egész kozák csapat vette körül és mint III. Péter cár, tábornokoknak és grófoknak nevezte ki fő hivat. Elfoglalta az Orenburg vidéki kisebb erődítéseket és mint a nép felszabadítója lépett fel a nejjével, cárnóval szövetséges nemese ellen. Egy ideig Pugacsev hatalmában volt a Volga egész középső medencéje. De a rendes katonaság előtt nem állhattak meg a barbar csapatok és a kormány szigorúsága és erélye nagyon csökkentette a felkelők számát és bátorságát. Egy döntő csata után magok párthívei adták ki Pugacsevet, hogy amnestiát nyerjenek. A trónkövetelőt, ki magában eszközt látott Oroszország megromlására, Moszkvában kivégezték. Pugacsevről és koráról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 171. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérvél. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Soha nagyobb szükség igazi szókimondó, nemzetes, újságra nem volt, mint mostanság. — A jogokért való küzdelemnek ezekben a nehéz napjaiban kötelessége a nemzetnek tömörülni. A védekezésnek ez az egyetlen módja. A Egyetértés (főszerkesztő Fenyő Sándor, szépirodalmi főmunkatárs Eötvös Károly) jóformán az egyetlen ma, amely minden nemzeti jogért egyforma szívóssággal harcol. Hogy azonkívül is teljesen modern európai színvonalon álló újság, jól tudja minden olvasónk. Ujra kérjük a magyarságot, gyülekezzenek zászlónk alá. Az Egyetértés előfizetési árai: Egy hónapra 3 korona 60 fillér. Negyedévre 10 korona. Lelkészek, katonák, tanítók, állami tisztviselők részére. 1 óra 2 korona 40 fillér. Negyedévre 7 korona. Előfizetni legcélszerűbben postautalványon lehet, amely az Egyetértés kiadó-hivatalába küldendő. Az Egyetértés kiadó-hivatala IV., Vármegye utca 11.

Közgazdaság.

Mikor kell vetni a rozsot. Nagyon gyakran halljuk gazdatársainktól a panaszt, hogy rozsvetésük terméseredményével nincsenek megelégedve, sőt sokan kisebb termésátlagról számolnak be, mint a minő termésátlagot buzával elérték. E körülménynek oka többnyire abban található fel, hogy a rozsot igen későn vetették s a talajt nem úgy készítették részére elő, a mint azt a rozs megkívánja.

A rozsnak az a tulajdonsága, hogy őszzel bokrosodik. Jó termésre csak az esetben számíthatunk, ha bokrosodását őszzel teljesen befejezte, mert tavasszal a bokrosodást épenességgel nem folytatja. És pedig ebben lényegesen különbözik a buzától, mely tavasszal is bokrosodik, sőt bokrosodása főleg tavasszal történik. Ezért tehát az őszi vetést mindig a rozssal kell kezdeni, a buza maradhat későbbre is. És pedig meg kell történnie a vetésnek legkésőbb október elején, különben a bokrosodás nem nyerhet őszi folyamán befejezést. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy különösen az alföldön többnyire tengeri után vetik a rozsot, a tengeri törés pedig tudvalevőleg csak október hó folyamán eszközöltetik, a rozs többnyire oly későn kerül a talajba, hogy az őszi bokrosodás kellőleg meg nem történhetik. De tengeri törés után a talaj sem készíthető el kellőleg rozs alá, mert a rozs üllepedett földet kíván. Nem szabad tehát a rozsot a vetőszántás után azonnal elvetni, hanem csak 7—14 nappal később, a mely idő alatt a talaj megülledvén, benne a rozs jobban fog

díszleni. Ha azonban tengeri után vetjük a rozst, ugyancsak kell sietnünk, nehogy a beálló fagy lehetetlenné tegye a vetést, s így nincs módunkban az üllepedésre időt engedni.

Ezek azok a gyakran előforduló tényezők, a melyek akadályul szolgálhatnak arra nézve, hogy a rozs kielégítő termést adhasson.

Ha a késői vetést elkerülni semmiképp sem tudjuk, úgy még mindig van egy mód, a melylyel terméshozadékot lehetünk közbe, s ez a műtrágyázás. A rozs az a növény, mely leginkább meghálálja a műtrágyát. Késő őszi vetés esetén 1-5 m/m szuperfoszfát kell kat. holdanként, melyet a vetőszántás előtt kell elszórni, s ha a szükség úgy hozná magával, tavasszal 30-40 kg. salétromot fejtrágyául kihinteni. Ez által olyan termést biztosíthatunk, melyre nem lesz okunk panaszkodni.

Lucernások megjavítása. Ritkulásnak induló lucernások megjavítására legmegfelelőbb eszköz a gypsznek használata. A gypszetést a klimatikus viszonyok szerint különböző időben végeztetik. Hazai viszonyaink között legcélszerűbb őszzsel elszórni és azt beboronálni. Holdanként 2-3 métermázsa elegendő.

Buzavetés löhere után. Ha a buzát löhere után vetjük, úgy nagyon kívánatos a löhereföldet kétszer is megszántani és pedig feltéve, hogy az ekéken előhántók vannak, az előszántás veendő mélyre és a második vagyis vetőszántás sekélyre. Ez a mélyszántás feltétlenül csakis előhántóval felszerelt ekével eszközözendő, mert ha a löhere-tövek közel a föld színéhez nem metszetnek le, hanem a 18-20 cm-re járó ekével aláfordítanak, akkor sok újból kihajt és elnyomórítja a következő vetést. Ha azonban ekénk ninesen előhántóval felszerelve, akkor úgy is járhatunk el, hogy a löheretarlót feltörjük hármassal ekével igen sekélyre és utána közönséges ekével 18-20 cm-re azonnal aláfordatjuk. A vetőszántás előtt tanácsos lesz 150 kg. szuperfoszfátnak holdankénti elszórása, a melynek hatása annál inkább biztosra vehető, mert a löheretarló a talajt nitrogénben gazdagítja.

Őszi keverék. Ezen elnevezés alatt az őszi borsónak vagy bükkönynek rozsával, illetve az árpával való keverékét értjük. Magában a keverékben az árpa, illetve rozs csak támasztékául szolgál a borsónak vagy bükkönynek, épen azért azokból csak minimális mennyiség veendő. A keverék a vetésforgóban a gabona után következhet s alája a talajt egy tarlóhántással s egy középnyelű vetőszántással készítjük elő; a vetőszántás előtt elszórván egy kat. holdra 120-150 kg. szuperfoszfátot, a melynek hatása a következő évben is érvényesül még. Az őszi keverék vetési ideje szeptember eleje. Vetőmagszükséglet 130-150 liter. Kora tavasszal: áprilisban már rendszerint kaszálható. A terméseredmény 80-100 m/m zöld takarmány.

Hogyan tehetjük réteinket bővebben termővé. Mióta az ország állattenyésztése, különösen pedig szarvarmarha tenyésztése lendületnek indult, azóta réteink gondozásával is inkább foglalkozunk. Kell is hogy foglalkozzunk, mert réteink átlagtermése annyira csekély, hogy némi utánjárással a termőátlagot könnyen megkétszerezhetnők. Persze nem minden gazda tudja a módját a rétek helyes ápolásának, s ez az oka annak, hogy eddigelé nem értek el kellő eredményeket, még ott sem, a hol jóhiszeműleg mindent megtettek a terméshozadék érdekében. Lássuk tehát röviden, hogyan miként kell eljárni.

Őszszel mindenképp a vakondaktúrákat kell vagy rétyaluval vagy lapátok segítségével elegygetni, s ha mohás a rét, keresztül kasul jól felboronálni e célra való rétbóra segélyvel. Következik azután a trágyázás, a mely célra általában véve műtrágyákat szokás használni.

Ha a talaj agyag vagy jó minőségű vályog, akkor elégséges a foszfortrágya és pedig kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfát. Ha ellenben erősen humuszos vagy homokos, akkor a szuperfoszfát mellett 75 kg. 40%-os káli szórando el. Ha a rét száraz természetű, akkor mindenesetre őszzsel szórando ki a műtrágya, nedves rétekre a kiszórás kora tavasszal is maradhat. Ezzel azonban még távolról sincs befejezve a rét ápolása. Még két teendő van hátra. Az egyik a rétek megboronálása kora tavasszal is, a másik pedig az ugynevezett felülvetés, mely azonban csak 3-4 évi időközökben ismétlendő.

Ismeretes dolog, hogy a rét gyepejét élőlő növények alkotják, melyeknek legnagyobb részét a füvek teszik ki. Ezen füvek nem örökéletűek, hanem 5-8 évi idő leteltével kipusztulnak. De ezen idő tartama alatt sem egyforma termőképességük, mert minél idősebbek, annál csekélyebb a sarjadzó képességük. Így tehát a jó füvek ha utánpótlásukról nem gondoskodunk, lassacskán kivésznek, s elfoglalják helyüket azok, a melyek kaszálás előtt magba mennek, a melyek többnyire kevesebb hozamot adó s kevesebb értékű gyomok. Ennek az elkerülése céljából szükséges tehát az időközönkénti felülvetés, miáltal, ha egyébként is helyesen járunk el, nem csak fentarthatjuk, de fokozhatjuk is réteink termését. Kísérletek bizonyítják, hogy felülvetéssel 5-6 m/m-val lehet a rétek átlagtermését fokozni.

A felülvetést mindig frissen boronált talajon kell eszközölni, s kat. holdanként 15-20 kg. magott kell kiszórni. A magkeverék összeállításánál a talajnedvességi viszonyok figyelembe vételén kívül, a réten, ha csak szórványosan is előforduló jobb füvek szolgálhatnak irányadóul.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.—	7.15
rozs		6.—	6.20
árpa		5.20	5.60
zab		5.80	6.20
lóher		50.—	55.—
burgonya			
tengeri		5.50	6.—
bükköny		5.50	6.20
hajdina			
fehértab		8.—	8.50
tarkabab		6.—	6.50

Nyilt-tér.:

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, akik felejt-hetetlen kis rokonomnak

Fábián Ilonkának

gyászos elhunytá alkalmával részvétüket nyilvánítani és öt utolsó utjára elkisérni szivesek valának, leghálásabb köszönetem nyilvánítását.

Zalaegerszeg, 1902. nov. 29.

Szidnay Fanni.

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtószer.

*E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**

Társszerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

KARÁCSONY!

1902.

Szép és olcsó ajándékok beszerzésére

ajánljuk az elismert jönevű **Schütz áruházat.**

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszerhárból Frankfurt a M.

Farkas Ignác

rőfőskereskedésében a végeladás még csak 8 nap tart és alkalmas karácsonyi ajándékok még kaphatók minden árban.

Jön a Jézuska!

Mi legalkalmasabb karácsonyi- és újévi ajándéknak? Arany- és ezüst ékszerek, valamint china-ezüst dísz tárgyak, melyek a legnagyobb választékban ez alkalomra a legolcsóbb árban

MAUSZ FERENCZ ékszerésznél kaphatók.

Mindennemü e szakba vágó javításokat, új munkákat és véséseket rendelés szerint eszközöl. Régi használhatatlan arany- és ezüst ékszert a legmagasabb árban becserél és megvesz.

Nagy alkalmi vásár!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy női és leány paletó, kabát, gallér, szőrme-áru, férfi és női ruhaszövet, karton, vászon, barehet, kanavászon, férfi és női ing, harisnya, gallér, kézelő, nyakkendő, esőernyő, futó és asztali szőnyeg, függöny, paplan, lópokróc, szóval a raktáron levő összes árukat

mélyen leszállított áron

árusítom és kérom szives látogatását.

Zalaegerszeg, 1902. nov. 30.

Tisztelettel

Fischer Miksa

Egy jó családból való fiu tanoncul felvétetik.

Schmidt Győző
cukrázdájában.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség beemes tudomására hozni, hogy az eddig tulajdonomban volt

Zálogintézet

f. 1902. évi november hó 1-én megszünt lenni.

Figyelmeztetem a n. é. közönséget azon körülményre, hogy az elzálogosított tárgyakat **1903. évi március hó 1-ig** ki kell váltani, mert különben a tárgyak nyilvános hatósági árverésen fognak eladatni.

Zalaegerszeg, 1902. nov. hóban.

Neubrunn Gusztáv
zálogintézet tulajdonos.

ALAPITTATOTT 1874.

ÓRÁK,
ARANY-EZÜST-ÉKSZER
és CHINA EZÜST TÁRGYAK
6 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.
RÉSZLET FIZETÉSRE is.
REICH MÓR és FIA
ÉKSZERÉSZKNÉL
• SZEGEDEN. •
JAVÍTÁSOK PONTOSAN
ESZKÖZÖLÉNEK.
NEMTÉTSZŐ TÁRGYAKAT
KICSERÉLJÜK ESÉLÉGE A PÉNZT
VISSZA KÜLDJÜK.
MAGY KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

Hirdetmény.

A vb. Ragendorfer és Goldner zalaegerszegi kereskedő cég esődtömegéhez tartozó, a esődleltár 1221., 1222., 1223., 1225., 1227., 1231., 1233., 1234., 1238., 1239., 1242., 1246., 1249., 1259., 1261., 1264., 1265., 1268., 1274., 1278., 1301., 1304., 1307., 1309., 1310., 1314., 1316., 1323., 1326., 1330., 1331., 1332., 1338., 1340., 1345., 1349., 1350., 1351., 1353., 1354., 1355., 1356., 1357., 1358., 1367., 1368., 1372., 1373., 1374., 1376., 1378., 1380., 1381., 1389., 1390., 1394., 1400., 1401., 1403., 1406., 1408., 1410., 1411., 1412., 1413., 1419., 1421., 1423., 1428., 1431., 1434., 1437., 1444., 1450., 1457., 1465., 1467., 1477., 1483., 1484., 1490., 1491., 1493., 1501., 1505., 1506., 1509., 1513., 1524., 1528., 1535., 1538., 1539., 1544., 1547., 1556., 1218., 1220., 1226., 1236., 1251., 1253., 1254., 1262., 1263., 1265., 1266., 1267., 1270., 1271., 1272., 1275., 1279., 1280., 1282., 1284., 1285., 1289., 1297., 1302., 1305., 1308., 1311., 1313., 1320., 1321., 1322., 1328., 1342., 1343., 1344., 1346., 1348., 1332., 1337., 1391., 1427., 1462., 1348., 1352., 1357., 1391., 1417., 1462., 1481., 1488., 1494., 1508., 1529., 1532., 1533., 1554., 1570., 1571., 1572., 1574., 1575., 1576., 1577., 1578., 1580., 1581., 1582., 1583., 1584., 1585., 1586., 1587., 1589., 1590., 1591., 1593., 1594., 1599. tételei alatt összeirt 2638 korona 66 fillért kitevő, 174 adós ellen fennálló, a esődtömeget illető követelések — a esődválasztmánynak esődbíróságilag jóváhagyott határozata folytán — zárt ajánlati **verseny-tárgyalás utján eladatnak.**

Akik ezen követeléseket megvenni szándékoznak, tartoznak a követeléseknek 10%-át: 263 korona 86 fillért bánatpénzül alulirott tömeggondnok kezéhez letenni és zárt ajánlataikat **f. évi december hó II. napjának déli 12 órájáig** a tömeggondnoknál benyújtani, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A beérkezett ajánlatok felett a esődválasztmány még **az nap délután 4 órakor** akként fog határozni, hogy a zárt ajánlatokon kívül szóbeli verseny-tárgyalás is fog tartatni.

A esődválasztmány fenntartja magának a jogot, hogy a legtöbbet ígérőnek ajánlatát is visszautasíthatja.

Az elfogadott ajánlat tevője köteles a vételárt és a vételi illetéket, mi-helyt ajánlata elfogadottnak kijelentetik, a tömeggondnok kezéhez lefizetni.

Amennyiben vevő ezen kötelezettségek bármelyikének eleget nem tenne, bánatpénzének elvesztésén felül a követeléseknek újabb értékesítéséből előállható vételi különbözetet megfizetni tartozik.

A követeléseket feltüntető kimutatást a tömeggondnok irodájában szokásos irodai órák alatt meg lehet tekinteni.

A követelések mennyiségéért, fennállóságáért és behajthatóságáért a választmány szavatosságot nem vállal.

Zalaegerszegen, 1902. évi november hó 28-án.

Dr. Grünwald Samu
ügyvéd, esődtömeggondnok.

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Zalaegerszegen, a Vármegyeház-téren (özv. Unger Domokosné urnő házában) volt

teljesen ujan berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT

Zöld-utca 3. számu

Fürst Benedek ur házába (volt Juhász-féle ház)

helyeztem át.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérve vagyok

kitünő tisztelettel

UNGER ANTAL

könyvnyomdatulajdonos.

Előkelő budapesti tejgazdasági gépgyár
állandó képviselőket
 keres, magas jutalék mellett.
 Ajánlatok e lap kiadóhivatalához küldendők.

Hirdetmény.
 A Zalamegyei központi takarékpénztár-részvénytársaság igazgatósága nevében a nagyérdemű közönségnek ezennel tudomására hozom, hogy a nevezett pénztárat a nála elhelyezett és jövőben még elhelyezendő betétek után az 1903. évi január elsejétől kezdve **négy (4) %**-os kamatot fizet a betevők részére.
Dr. Hány István mint a Zalamegyei központi takarékpénztár-részvénytársaság elnöke.

Brázay-féle
 sósorszesz
 nélkülözhetlen háziszer.
 Kapható mindenütt.

„Szőlőlugast ültessünk
 minden ház mellé és házi kertjeinkben.
 Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha meg is hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas faokat ültettek, azok lőven elhatják hazukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.
 A szőlő hazánkban mindentű megterem s ninesen oly ház, melynek falá mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyéb használatos részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
 A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.
 Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kályharaktár.
 Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen**, Ujváros-utcában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő

disz- és műkályha készítő telepemem és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **disz- és műkályhák**, úgy a legújabb „**Secession**“ és „**Empirie**“ rendszerű, díszes kiállítású **kályhám**, valamint **építészeti díszítményeim** vannak és a szilárdságért kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magamnak a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel meg-

jegyzem még azt is, hogy üzlettelepemem szintén az egyszerű s ugynevezett **«Szemes»** kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

Németh Gábor,
 agyagdisz- és műkályha készítő.
 Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31., 33. szám alatt.
 (Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

„Weisenbacher“-féle cognacot
 ajánljuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, mint valódi és tiszta **borpárlatot** s kérjük össze nem téveszteni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

Hankus és Cservenyák
 tulajdonosok **Salgó-Tarjánban.**
 Kapható Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos urnál és minden jobb fűszerkereskedésben és esemege üzletben.

Nélkülözhetetlen Nép- és házi gyógyszer

FELLER-féle ELSA-FLUID.

szenvedőknek és betegeknek

Ezerszer kipróbált kitűnő **növény-esszencia-fluid** „Elsa“ védjeggyel, mely csodás hatással segít és gyógyít a legtöbb betegségeknek.

Feller-féle Elsa-Fluid mint azt 13.965 elismerő levél igazolja, kipróbált szer a fejfájás, fülzúgás, idegfájdalom, reszketés, gyengeség, bágyadság, fogfájás elkerülése végett, eltávolít rosz szájízt, erősíti a foghúst. Biztosan gyógyít hűlés vagy légvonat által támadt izomfájdalmat, **oldalszurást** és szaggatást, köszvényet, reumát, csúzt, kéz- és lábmeredést, sárgalázt és szemgyöngeséget, felülmulhatatlan szédülési rohamnál, hurutnál, köhögésnél, rekedtségnél, láznál, izzadásnál, új és régi **gyomorhajknál**, étvágytalanságnál, ajutdozásoknál, kólikánál, gyomornyomás és görcsöknel, szívdobogás és sok más bajoknál. A hálás páciensek saját tapasztalatból írják, hogy a

Feller-féle Elsa-Fluid oly bajoknál is biztosan segít, melyek a használati utasításban nincsenek megemlítve. Nehéz esetekben **orvosi tanács** veendő igénybe a Feller-féle Elsa-Fluid mikénti használata miatt, mert számos orvos, ki e szert betegeinél megpróbálta, azt a legmelegebben ajánlja.

Feller-féle Elsa-Fluid csak az, mely minden üveghez **mellékelt használati utasításon** FELLER nevét viseli és melynek üvegje a fönt látható **Elsa** védjeggyel van ellátva és semmiféle más fluiddal össze nem tévesztendő, tanácsos tehát **határozottan Feller-féle Elsa-Fluidot** kérni.

Óvakodjunk utánzatoktól.

„Elsa“ védjeggyel a berlini, londoni, marseillei, nizzai, római és párisi kiállításokon arany- és ezüst érmekekkel és elismerő levelekkel lett kitüntetve.

Árak:

12 üveg vagy postán nem szállítható	24 „ „	12 „ „	5 — korona	8 60 „
A ki másodszer rendel, mindenké 12 üveghez 1 üveget ingyen kap!	36 „ „	18 „ „		12 40 „
	48 „ „	24 „ „		16 — „
	60 „ „	30 „ „		20 — „

Bérmentve és ingyen csomagolással küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ gyógyszerháza **STUBICA** Templom-u. 137. (Zágrábmegye.)

Ő cs. és kir. Fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója.

Főraktárak | Török József gyógyszerháza Király-utca 12. szám.
 Budapest | Dr. Egger „Nádor“ gyógyszerháza, Váci-körút 17. szám.
 Zoltán Déla gyógyszerháza, Szabadság-tér és Sétány-utca sarkán.

Számtalan elismerő- és köszönő levél, melyeknek eredetije mindenki által megtekinthető.

Egy családnál se hiányozzék e pártatlan szer!

Elsa-Fluidhoz legjobban ajánlatos használati utasításhoz Feller féle Rhenarbara Elsa-Pilulák. Egy tükör (6 skatulya) 4 kor.

Ingyen és bérmentve kap

mindenkinek egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes legfinomabb

Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országjárta ismert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest. VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

ad. 9247/tkv. 1902.

Árverési hirdményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *zalaegerszegi központi takarékpénztár* végrehajtónak *Salamon György* (legény) végrehajtást szenvedő elleni 205 korona 20 f tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a mileji 81. számú tjkvben végrehajtást szenvedőt illető következő ingatlanokra: + 462. hrszám alattira 92 korona, + 124. hrszám alattira 121 korona, + 136/b hrszám alattira 36 korona, + 321. hrsz. alattira 16 korona, + 365. hrsz. alattira 63 korona, + 468. hrsz. alattira 70 korona, + 470. hrsz. alattira 12 korona, + 488. hrsz. alattira 13 K, + 518. hrsz. alattira 36 korona, + 565. hrsz. alattira 11 korona, + 572. hrsz. alattira 35 K, + 810. hrsz. alattira 11 korona, + 812. hrsz. alattira 15 korona, 842. hrsz. alattira 87 korona, + 845. hrsz. alattira 80 korona, + 1090. hrsz. alattira 55 korona, + 1114. hrsz. alattira 5 K, + 1121. hrsz. alattira 47 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendel-tetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi december hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Milejben** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 9 K 20 f, 12 K 10 f, 3 K 60 f, 1 K 60 f, 6 K 30 f, 7 K, 1 K 20 f, 1 K 30 f, 3 K 60 f, 1 K 10 f, 3 K 50 f, 1 K 10 f, 1 K 50 f, 8 K 70 f, 8 K, 5 K 50 f, 50 fillért 4 korona 70 fillért készpénzben, az 1881. LX. t.-e. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. évi október 17-én.

Rutich, kir. tvszki bíró.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi készítésű, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazatik **terhesek, szűrt és megilletettél.**
Intés. Silányabb utazások miatt bevásárláskor dörzsöljék a **„Richter”** védjegyű és a **„Richter”** üzég-jegyzettel fogadjunk el. — 80 f., 1 K. 40 f. és 2 K. árban a legújabb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
cégt. és kir. mávart. szállítások.
cégt. és kir. mávart. szállítások.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balzsam
von Dr. Schulerstrasse
in Prag
A. Thierry in Prag
Rohitsch-Gebrüder.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomor-göresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgőést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a felfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fül-fájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden posta-állomására 12 kisi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.**

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégebbi sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál, mell-keményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszűrésnél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebese-dett lábknál. **Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes befizetése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**” beégetve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak a mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű személ, melyeknek minden családnál találhatóak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: **Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.**

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Dobozza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztler Sándor**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerészeikben.

Fernolendit

cipő fényezés, a világ legjobb fényezője és **Glanzcrème** világos cipők számára leg-szebb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.